

morum depravatione; judicium tamen practicum & prudentiale, inde s^ep^te corrupti.

7. Ex his intelliges primò mutuam inter prudentiam & ceteras virtutes morales reperi causitatem & dependentiam, in diverso genere causæ; nam virtutes pendent à prudentia, in genere causæ directivæ, & formalis extrinsecæ; prudentia verò pendet ab alijs virtutibus, in genere causa dispositivæ, quia ut possit rectum & incorruptum de rebus omnibus in singulis negotijs ferre judicium, opus omnino est, appetitum circa fines virtutum omnium recte esse dispositum, quod fit per ipsas virtutes morales.

8. Intelliges secundò, non dari prudentias partiales, quæ singulas virtutes dirigant, una temperantiam v.g. alia fortitudinem, alia justitiam, ut quidam existimant; sed unam totalem & perfectam, quæ omnes virtutes dirigit, & omnia agibilia respicit. Ut enim prudentia aliquam virtutem dirigat, debet illi constituer medium, rescindendo extrema quibus per excessum vel defectum potest corrupti: ad hoc autem non sufficit prudentia partialis, cùm enim illa extrema divagent per materiam cuiuslibet virtutis (ut constat exemplum mulieris, quæ potest à tuenda castitate, & à medio temperantia recedere: vel ob solam delectationem, quæ est materia ipsius temperantiae; vel metu mortis, quæ est materia fortitudinis; vel propter lucrum & amorem pecuniae, quæ est materia liberalitatis) ad illa rescindenda requiritur prudentia totalis & perfecta, quæ possit illa attingere, ac de illo judicare.

9. Objicies primò: Ecclesia & Patres communiter docent, singulos justos & sanctos, in quibusdam virtutibus præcellere, & se invicem superare. Unde Beda dicit quod *Sancti magis humilantur de virtutibus quas non habent, quam de virtutibus quas habent gloriuntur*: Ergo censem virtutes morales non esse inter se connexas, sed ab invicem separabiles.

Respondeo ex D.Thoma in 3. dist. 36. quæst. 1. art. 2. ad 1. illud debere intelligi de *virtutibus quantum ad usum, & non quantum ad habitus*: dico: si enim sancti diversimode excedunt se invicem in usibus diversarum virtutum, secundum quod de quolibet Confessore dictum est, non est inventus similis illi qui conservaret legem ex ipsis. Propter hujusmodi ergo excessum ex parte usus, tribuimus cui libet sancto quasdam speciales virtutes, & alias negamus, non quia istis careant, sed quia in illis magis splendent.

10. Instabis, si homo possit exercere actus unius virtutis, non exercendo actus aliarum, poterit etiam acquirere unam virtutem sine alijs; cùm virtutes non acquirantur nisi per proprios actus, subindeque virtutes omnes non erunt inter se connexæ & concatenatae.

Respondeo distinguendo Antecedens, poterit acquirere unam virtutem sine alijs, quantum ad essentiam, & in esse imperfecto, concedo. In statu perfecto, nego. Status enim perfectus virtutis non dependet solum ex actibus gigantibus essentiæ virtutis, sed etiam ex confortio & comitatu aliarum, à quibus juvari debet, ut facile & promte possit in propria materia medium rationis attingere, non solum per recessum ab his quæ in propria materia possunt abducere à tali medio (ad quod sufficit ipsa virtus) sed etiam per recessum ab his quæ possunt absolute & in quacumque materia abducere, ut constat in exemplis supra adductis. Unde Gregorius magnus lib. 22. moral.

cap. 1. *Vna virtus sine alijs, aut omnino nulla est, aut imperfecta. Vt enim de primis quatuor virtutibus loquar, prudentia, temperantia, fortitudo, atque justitia, tanto perfecta sunt singula, quanto vicissim sibi met sunt conjunctæ: disjuncta autem perfectæ esse nequaquam possunt; quia nec prudentia vera est, quia iusta, temperans, & fortis non est; nec perfecta temperantia, quæ fortis, iusta, & prudens non est; nec fortitudo integra, quæ prudens, temperans, & iusta non est; nec vera iustitia, quæ prudens, fortis, & temperans non est.*

11. Objicies secundò: In paupere non potest reperiri virtus magnificentia, nec virginitas in conjugio, cùm illarum actus ab eis exerceri non possint. Ergo una virtus potest haberi sine alia, subindeque non sunt inter se connexæ.

Respondeo negando Antecedens, & ad illius probationem dico, ad acquisitionem virtutis non requiri quod actus exterior illius exerceatur, sed sufficere actum internum electionis, absolutum, vel conditionatum: Unde si pauper eliciat actus internos conditionatos liberalitatis & magnificentia, poterit illas virtutes sibi comparare; & similiter conjugatus virtutem virginitatis, quantum ad formale, quia potest habere in preparatione animi, integratim conservandæ propositum, si hoc sibi competenter. Addo quod, cùm diximus virtutes morales habere inter se necessariam connectionem, hoc intelligi debet de virtutibus moralibus, quarum subjectum est capax, non verò de illis quarum est incapax: conjugatus autem, qui res venereas expertus est, non est capax castitatis virginalis, sed duntaxat extinsecas.

CAPUT VI.

An virtutes morales acquisitæ possint esse sine charitate, & sine illa veram & essentiali rationem virtutis habeant?

1. **N**egant quidam Recentiores, quos novissime secutus est Author Theologie mentis & cordis tomo 4. pagina 49. affirmant verò communiter nostri Thomistæ, cum quibus.

Dico primò, virtutes morales acquisitæ posse esse sine charitate.

Probatur primò ex D.Thoma h̄c qu. 65. art. 2. in corp. ubi sic ait: *Virtutes morales prout sunt operativa boni in ordine ad finem qui non excedit facultatem naturalem hominis, possunt per opera humana acquiri, & sic acquisita sine charitate esse possunt, sicut fuerunt in malis genibus. Quo nihil clarius & expressius in favorem nostræ conclusionis dici potest.*

2. Confirmatur: Cūm idem S. Doctor ibidem secundo loco sibi objecisset: *Virtutes morales possunt acquiri ex actibus humanis: Sed charitas non habetur nisi ex infusione: Ergo virtutes morales haberi possunt sine charitate.* Sic respondet: *Dicendum quod ratio illa procedit de virtutibus moralibus acquisitis: Ergo ex D.Thoma licet virtutes morales infusa non possint esse sine charitate, benetamen acquisitæ.*

Ratio etiam id suadet, Ideo enim virtutes morales infusa cum charitate necessariò connexæ sunt, quia sunt proprietates gratiæ sanctificantis, ab illa dimanantes, & ab ea inseparabiles; & quia regulantur prudentiæ infusa, quæ sine charitate esse

esse non potest, ut docet D.Thomas art. citato: Sed virtutes morales acquisitæ, nec sunt proprietates gratiæ, ab ea dimanantes, cūm sint ordinis naturalis, & actibus nostris acquirantur; nec regularentur prudensiæ infusa, sed acquisitæ: Ergo non sunt connexæ cum charitate, sed ab ea separabiles.

3. Dico secundò, virtutes morales acquisitæ, à charitate separatas, esse veras virtutes.

Probatur primò ex D.Thoma 2.2. qu. 23. art. 7. in corp. ubi sic ait: *Si accipiantur virtus secundum quod est in ordine ad aliquem finem particularem, sic potest aliqua virtus dici sine charitate, in quantum ordinatur ad aliquod particularē bonum: Sed si illud particolare bonum, non sit verum bonum, sed apparenz, virtus etiam quæ est in ordine ad hoc bonum, non erit vera virtus, sed falsa; sicut non est vera virtus avarorum prudentia, & avarorum iustitia &c. Si vero illud bonum particularē, sit verum bonum, puta conservatio civitatis, vel aliquid huiusmodi, erit quidem vera virtus, sed imperfecta, nisi referatur ad finale & perfectum bonum. Quibus verbis hanc rationem fundamentalē nostræ conclusiois insinuat: Ut aliquis habitus sit vera virtus, requiritur & sufficit quod tendat & inclinet in bonum quod sit verum & non tantum apprens: Sed virtutes morales acquisitæ, secundum se, & independenter à charitate, tendunt & inclinant hominem in bonum quod est verum, & non tantum apprens, nempè in bonum honestum & rationi consonum, quod est verum bonum, ut pote ordinabile in ultimum finem. Unde idem S. Doctor initio ejusdem articuli sic ait: Bonum secundarium & quasi particolare hominis potest esse duplex, unum quidem quod est verè bonum, ut pote ordinabile quantum est de se ad principale bonum, quod est ultimus finis: aliud autem est bonum apprens & non verum, quia abducit à finali bono: Ergo virtutes morales acquisitæ, independenter à charitate sunt veræ virtutes.*

4. Probatur secundò conclusio: Ille habitus vera virtus dici potest, qui habet quidquid requiratur ad virtutis essentiam: Sed virtutes morales acquisitæ, independenter à charitate, habent quidquid requiritur ad illarum essentiam: Ergo independenter ab illa vera virtutes dici possunt. Major patet, Minor probatur. Si aliquid essentiale de esset illis virtutibus, ut sunt à charitate separata, esset ordo in finem supernaturalem, ut dicunt Adversarij: Atqui talis ordo non est de illarum essentia, sed perfeccio quædam accidentalis, ei per accidentia superaddita, ex vi imperii charitatis: Ergo &c. Minor probatur primò ex D.Thoma 2.2. qu. 47. art. 6. in corp. ubi sic ait: *Finis virtutum moralium est bonum humanum, bonum autem humana anima est secundum rationem esse.* Et in resp. ad 1. *Virtutibus moralibus præstitut finem ratio naturalis qua dicitur syndesis.* Item in resp. ad 3. *Virtutes morales tendunt in finem à ratione naturali præstitutum: Ergo juxta D. Thomam ordo in finem supernaturalem non est de essentia virtutum moralium acquisitarum, sed duntaxat ordo in finem naturalem, nempè in bonum honestum & rationi consonum.* Unde idem S. Doctor ibidem art. 7. sic discurrit: *Hoc ipsian quod est conformari rationi reæ est finis proprius cuiuslibet virtutis moralis. Temperantia enim hoc intendit ne propter concupiscentias homo divertat à ratione, & similiter fortitudine ne a reo iudicio rationis divertat propter timorem, vel audaciam;* & hic finis præstitutus est homini secundum naturalem rationem, naturalis enim ratio dicitur unicuique in secundum rationem naturalem operetur.

Pars II.

Secundò probatur eadem Minor ratione manifesta: Ordo in finem supernaturalem non potest esse de essentia habitus entitatibꝫ naturalis, vel prædictum essentiale illius: Sed virtutes morales acquisitæ, sunt habitus entitatibꝫ naturales, ut de se constat: Ergo ordo in finem supernaturalem, non potest esse de illarum essentia, seu prædictum essentiale illarum, sed duntaxat quædam perfectio eis extrinsecæ & accidentalis, ex imperio charitatis illis supervenientis.

5. Probatur tertio conclusio destruendo præcipuum fundatum adversæ sententia: Charitas non est forma intrinsecæ & essentialis virtutum moralium acquisitarum, sed duntaxat extinsecæ & accidentalis: Ergo independenter ab illa veram & essentiali rationem virtutis habent. Consequens patet, Antecedens probatur ex D.Thoma 2.2. qu. 23. artic. 8. ad 1. ubi sic ait: *Charitas dicitur esse forma aliarum virtutum, non quidem exemplariter, aut essentialiter, sed magis effectivè, in quantum scilicet omnibus formam impedit: extrinsecam nimur & accidentalem, nempè ordinem in finem supernaturalem, ex imperio charitatis illi advenientem.*

Ratio etiam suffragatur, si enim charitas esset forma intrinsecæ & essentialis omnium virtutum moralium, illæ non distinguerentur specie inter se, quod est plusquam absurdum, & contra S.Thomam h̄c qu. 60. art. 5. & 6. ubi docet virtutes morales distinguiri specie inter se secundum diversa objecta passionum. Sequela patet, illa enim sunt ejusdem speciei, quæ habent eandem formam essentiali & intrinsecam, cum species sumatur à forma essentiali: unde quia duo homines habent formam intrinsecam & essentiali ejusdem speciei, nimur animam rationalem, non different specie inter se: Ergo si charitas esset forma essentiali & intrinsecæ omnium virtutum moralium, illæ inter se specie non different.

6. Demum potest suaderi conclusio hoc discursu: Habitus elicentes in peccatore actus honestos & moraliter bonos, quales sunt succurrere egenis, honorare parentes, castè vivere, redire unicuique quod suum est &c. non sunt virtus: Ergo sunt veræ virtutes, subindeque dantur veræ virtutes sine charitate. Consequens patet, cum omnis habitus, actus humanos & morales, eliciens, debeat esse virtus, aut vitium, nec ulli dentur habitus morales medij inter vitium & virtutem. Antecedens verò ex eo liquet, quod habitus vitiosi inclinant solum ad actus peccaminosos, & moraliter malos, seu rationi difformes: predicti verò actus à peccatore eliciti, non sunt mali nec peccaminosi (ut docente communiter Theologi contra Michaëlem Bayum, & ostendens in Tractatu de gratia) sed honesti, & moraliter boni, seu rationi conformes: Ergo habitus boni, seu rationi conformes: Ergo habitus eliciti illorum, non sunt virtus, sed virtutes.

7. Dico tertio: Virtutes morales acquisitæ, quando sunt separatae à charitate, non sunt perfectæ virtutes.

Probatur primò: Ut aliqua virtus sit perfecta, deber ordinari ad bonum perfectum, quod est ultimus finis: Sed virtutes morales acquisitæ, quando sunt à charitate separatae, non ordinantur ad ultimum finem, cūm ad illum ordinentur per imperium charitatis: Ergo non sunt perfectæ virtutes. Unde D.Thoma 2.2. qu. 23. art. 7. *Si bonum particolare (ad quod habitus inclinat voluntatem)*

G 3

sit verum bonum, puta conservatio civitatis, vel aliquid hujusmodi, erit quidem vera virtus, sed imperfecta, nisi referatur ad finale & perfectum bonum.

Probatur secundum: Virtus perfecta facit habentem simpliciter bonum: Sed hoc praestare nequeunt virtutes morales à charitate separate, cum homo privatus gratia & charitate non possit dici simpliciter bonus: Ergo virtutes morales à charitate separatae, non sunt perfectae, quamvis veram & essentiali rationem virtutis participant. Sicut puer est verus homo, sed non perfectus. Vel sicut Theologia quæ est in nobis viatoribus, habet veram rationem scientiæ, licet non sit in statu perfecto & connaturali, sed quod non sit coniuncta scientiæ beatorum, seu claræ visioni Dei, cui subalternatur, ut 1. parte quæst. proemiali declaravimus.

Solvantur objectiones.

8. **C**ontra primam & secundam conclusio-nem objiciunt in priinis Adversarij varia Patrum testimonia quibus asseritur peccatores & infideles nullam veram virtutem habere: in quo multis præter ceteros est Augustinus 4. contra Julian. cap.3. ubi ait non esse veras virtutes, nisi ubi est vera sapientia & charitas Dei, & idem non fuisse inter Romanos & Græcos qui essent veri sapientes studiosique censendi. Unde in libro de nuptijs & concupis. cap.3. & 4. pudicitiam conjugalem in Ethnici veri nominis virtutem esse negat. *Absit* (inquit) pudicum veraciter dici, qui non propter Deum verum fidem communq; servat uxori.... Qui non hac intentione, hac voluntate, hoc fine generant filios, ut eos ex membris hominis primi in membra transferant Christi, sed infideles parentes de infidele prole gloriorientur, etiam stanta si obseruantia, ut secundum matrimoniales tabulas nonnulli liberorum procreandorum causâ concubant, non est in eis vera pudicitia conjugalis. Cum enim virtus sit pudicitia cui vitium contrarium est impudicitia, omnesque virtutes, etiam que per corpus operantur, in animo habitent, quomodo vera ratione pudicum corpus asseritur, quando a vero Deo ipse animus fornicatur.

Sed ad hæc responderetur, Augustinum, nomine veræ virtutis, intelligere virtutem perfectam, quæ hominem promovat ad vitam æternam; siue, ut ipse loquitur, quæ liberandis & beatificandis hominibus deserviat. Unde loco cit. con. Jul. ait: *Si ad consequendam veram beatitudinem, quam nobis fides per Christum promisit, nihil proficiunt homini virtutes, non sunt verae virtutes.* Quod verò idem S. Doctor agnoscet in peccatoribus & infidelibus veras virtutes, id est quæ retineant essentiam & quiditatatem virtutis, patet ex epistola 130. ubi ait continentiam Polemonis ad hujus vita honestatem valuisse, hoc est fuisse verè bonum intra gradum virtutis moralis philosophicæ, & donum Dei illam appellat; negat tamen ad futuram immortalitatem valuisse, quia illi defuit charitas & religio in verum Deum.

9. Ex his explicata manent plura testimonia D.Thomæ quæ nobis objiciuntur. Nam quando S. Doctor varijs in locis asserit sine charitate nullas esse veras virtutes, quia non referuntur in debitum finem, & ex hoc infert in infidelibus & peccatoribus, neque esse veram castitatem, neque veram justitiam, loquitur de virtute vera simpliciter, id est perfecta, ut constat ex 2.2. qu.23. artic.7. ubi sic ait: *Erit quidem vera virtus, sed im-*

perfcta, nisi referatur ad finale & perfectum bonum, nempe ultimum finem. Unde cum hic qu.65. art.2. dicit quod *virtutes acquisita sunt secundum quid virtutes, non autem simpliciter*, non intendit ab illis excludere essentiam & quidditatem virtutis, sed duntaxat rationem & statum perfectæ virtutis, comparativè ad virtutes theologicas, & morales infusas, quæ perfectæ virtutis rationem habent. Unde statim subdit, *ordinant enim hominem bene respectu finis ultimi in aliquo genere, non autem respectu finis ultimi simpliciter.* Quæ ratio manifestè demonstrat, ipsum non loqui de essentia virtutis moralis, sed solum de ejus perfectione, quæ attenditur penes ordinem ad bonum perfectum, quod est ultimus finis simpliciter, ut in tertia con-clusione declaravimus.

Demum quando idem S. Doctor ait charitatem esse formam virtutum, loquitur de forma extrinseca, & accidentalis, non verò de intrinseca, & essentiali, ut constat ex loco supra citato, ubi inquit quod *charitas dicitur esse forma virtutum aliarum, non exemplariter, aut essentialiter.* Alioquin, ut supra arguembamus, virtutes morales specie inter se non differant, quia in eadem forma essentiali, à qua species sumuntur, convenient. Charitas ergo est duntaxat forma assistens & extrinseca, quæ ceteræ virtutes in suis actibus ad ultimum finem diriguntur, ac veluti formantur, accipiendo perfectionem illam extrinsecam quæ ipsis advenit ex eo quod referantur in finem hominis supernaturalem, in quem non subvenientur sine charitate. Nihilominus tamen ex suo intrinseco & connaturali fine, qui naturæ septis coercetur, habent honestatem & bonitatem naturaliem, supernaturali adventitia substrata, sed quasi informem, cùd denudent ornamento illo insigni quod per charitatem posset accedere.

10. Objicit secundum quidam Recentior: Virtutes omnes sunt inter se connexa & concatenatae, subindeque qui unam habet omnes omnino possider, ut capite præcedenti ostendimus: Sed in infidelibus & peccatoribus non possunt reperiri omnes virtutes morales: Ergo nulla proflus vera virtus in illis esse potest.

Respondeo doctrinam de connexione virtutum intelligi debere de virtutibus secundum statum perfectis, non verò de illis quantum ad suam essentiam, & in statu imperfecto consideratis, sic enim una potest esse sine alijs, ut docet D.Thomas hic qu.65.art.1.his verbis: *Virtus moralis potest accipi vel perfecta vel imperfecta: imperfecta quidem moralis virtus, ut temperantia vel fortitudo, nihil aliud est quam aliqua inclinatio in homine existens ad opus aliquod de genere bonorum facieundum, & hoc modo accipiendo virtutes morales, non sunt connexæ.* Unde hoc argumentum solum probat in infidelibus & peccatoribus non reperi virtutes morales perfectas, non tamen ostendit in eis non esse virtutes veras, seu habentes essentiam & quidditatem virtutis, quamvis imperfectas, ob defectum ordinantis in ultimum finem, ut conclusione tertia declaravimus.

11. Instat idem Author: Nulla vera virtus potest reperi sine prudentia, quæ est omnium virtutum regula & mensura: Sed prudentia sine charitate esse non potest, ut docet D.Thomas hic qu.65. art.2. Ergo sine charitate nulla vera virtus reperi potest.

Respondeo nullam veram virtutem reperi possit sine prudentia infusa vel acquisita, & hoc intercedere discrimen inter virtutes morales infusas

& acquisitas, quod illæ regulantur per prudentiam infusam, quæ supponit charitatem; istæ verò per prudentiam naturalem & acquisitam, quæ charitatem essentialiter non supponit. Unde D. Thomas 2.2. qu.47.art.6. ad 1. *Virtutibus moralibus praesertim finem ratio naturalis quæ dicitur synderesis.* Et in resp. ad 2. *Virtutes morales tendunt in finem à ratione natræ præsumptum.*

12. Objiciunt terriò Adversarij: Sicut scientie dependent à principijs, ita virtutes morales à finibus: Sed impossibile est dari scientiam, intellectu errante circa principia, aut ea ignorantia: Ergo etiam impossibile est, veras reperi virtutes, si appetitus non habeat rectum affectum circa finem: Atqui existens in peccato mortali est aversus à Deo ut ultimo fine, tam naturali, quam supernaturali: Ergo non potest habere veras virtutes.

Respondeo quod ut intellectus habeat veram scientiam de aliquo objecto, non aliud requiritur, quā quod sit bene dispositus circa propria illius principia: vel ea firmiter credendo, vel evidenter in se cognoscendo, quacumque existente dispositione circa principia communissima, quamvis sine illorum notitia, non sit scientia perfecta, sed habeat porciū statum dispositionis quam habitus. Similiter ut vera virtus moralis acquiratur & conservetur in appetitu, sufficit quod appetitus sit benè affectus ad finem proprium ipsius virtutis, quamvis non sit conversus ad finem ultimum simpliciter; sine qua conversione virtus non potest esse perfecta, nec virtus simpliciter dici debet, magis quæ habet statum dispositionis quam habitus, cùm sit in via ad corruptionem.

13. Ex dictis intelliges, tria esse genera virtutum: aliquæ non sunt veræ, sed tantum apparentes, quia non ordinantur ad verum bonum, sed apparet; sicut avarorum prudentia, quæ excogitant diversa genera luctorum, & avarorum justitia, quæ gravium damnorum metu contumescunt aliena, & avarorum temperantia, quæ luxuria, quæ sumptuosa est, cohibent appetitum, & avarorum fortitudo, quæ ut ait Horatius: *Per mare pauperiem fugium, per saxa, per ignes.* Aliæ sunt virtutes veræ, sed non perfectæ, quia ad verum bonum, sed non perfectum, nempe ad bonum honestum, quod non habet rationem finis ultimi, sed tantum intermedij, ordinantur; & hujus generis sunt virtutes morales acquisita. Aliæ demum sunt non solum veræ, sed etiam perfectæ virtutes, quia nimis ordinantur ad ultimum finem, qui est bonum perfectum, & tale simpliciter; & hujusmodi sunt virtutes theologicae, & morales infuse. Virtutes primi generis non regulantur à vera sed à falsa prudentia, quæ prudentia carnis appellatur. Secundi generis regulantur à prudentia naturali & acquisita. Tertiæ generis à prudentia supernaturali & infusa. Objectum virtutum primæ classis, cùm non sit verum bonum, sed apparet, non est ordinabile in Deum ut ultimum finem, sed porciū ab illo ut ultimo fine avertit. Objectum vero virtutum secundæ, nempe bonum honestum & ratione consonum, ex se & ex natura sua tendit in Deum ut finem ultimum secundum quid, nempe ut luminis naturalis, & boni honesti authorem, & quantum est de se, per imperium charitatis in Deum ut ultimum finem simpliciter, referibile est. Demum objectum virtutum tertiaræ classis actu referunt in Deum ut ultimum finem simpliciter, vel est ipsem Deus, ut author supernaturalis, & ultimus finis.

2. Sunt tamen aliqui Theologi qui existimant, talia dona a virtutibus infusis realiter non differre. Sed hæ sententia parum videtur probabilis, & potest hac ratione confutari: Illi habitus distinguuntur realiter, qui respiciunt distincta formaliter objecta: Sed virtutes infuse, & dona, respiciunt objecta formaliter diversa; illæ enim respiciunt suum objectum, ut dirigibile per regulas prudentiæ infusa, modo communis & ordinatio; ista verò ut dirigibile modo altiori, nempe per quandam specialem inspirationem & motionem Spiritus Sancti, præter regulas prudentiæ, & præviæ ad consilium & deliberationem rationis, ut constabit ex infra dicendis: Ergo inter se distinguiuntur realiter.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Habitus quibus aliquod mobile disponitur ad recipiendam motionem ab aliquo superiori motore, debent inter se distingui, juxta motorum distinctionem & qualitatem: Sed homo per virtutes acquisitas redditus promptè mobilis à lumine naturæ, per infusas, à lumine gratiæ & fidei; per dona, à speciali impulsu & instinctu Spiritus Sancti: Ergo dona ab illis virtutibus distingui debent. Minor est certa, Major verò ex eo constat, quod omne mobile debet proportionari suo motori.

3. Dices, Virtutes theologicae, & morales infuse, pariter disponunt animam ad recipiendam motionem Spiritus Sancti; cùm enim homo non possit actus illarum virutum elicere, nisi Spiritu Sancto moveante, inspirante, & illuminante, eo ipso quod illæ disponunt & complenti potentias animæ ad altius supernaturales eliciendos, etiam illas